

Instructiestation

Onderzoek pasgeborene

Algemene gegevens

<i>ICPC-code(s)</i>	:	Q00721-A94/Q511
<i>Duur station</i>	:	20 minuten
<i>Auteur</i>	:	M.D.S. Sluiter A.W. Chavannes
<i>Herkomst</i>	:	Divisie Julius voor Gezondheidswetenschappen en Eerstelijns Geneeskunde
<i>Datum laatste correctie</i>	:	Januari 1995

Dit station kwam tot stand op basis van literatuurstudie/praktijkervaring/consensusdiscussie binnen de werkgroep Vaardigheden van de Huisartsopleiding Utrecht

Literatuur

- Gill K, De Boer-Fleischer A. Hoe kijkt de huisarts naar de pasgeborene? Huisarts en Wetenschap, 1983; 26: 386-7.
- De Boer-Fleischer A, Schellekens JWG. Hoe kijkt de huisarts naar de pasgeborene? II. Huisarts en Wetenschap, 1984; 27: 91-3.

Benodigdheden

Observator	:	aios
Simulatiepatiënt	:	geen
Materialen	:	- babypop - centimeter - stethoscoop - tafel en onderzoekskussen

Informatie voor de aios

Doel

In dit station wordt getoetst of u in staat bent om een pasgeborene te onderzoeken op congenitale afwijkingen.

Situatie

Via de verloskundige heeft u bericht gekregen dat een patiënt onlangs bevallen is. De kraambedcontroles worden verricht door de verloskundige. Het is uw gewoonte om één van de eerste dagen post partum op bezoek te gaan, waarbij u onder andere ook altijd een volledig lichamelijk onderzoek van de neonaat verricht.

Vooraf hebt u het partus-verslag gelezen, waaruit blijkt dat de partus volledig ongecompliceerd is verlopen. De apgar-scores waren 9 na 1 minuut, 10 na 5 minuten. De eerste dagen zijn volgens de kraamverzorgster voor moeder en neonaat zonder problemen verlopen, de gebruikelijke parameters (lengte, groeicurve, temperatuur, vochtopname, urineproductie en defaecatie) zijn alle normaal.

Opdracht aan de kandidaat

De babypop dient als geheugensteun voor het onderzoek en zonodig als demonstratiemodel. U doet systematisch een onderzoek op congenitale afwijkingen.

Vertel precies **wat** u nakijkt en **hoe** u dat doet (en indien nodig ook waarom u dat doet).

Informatie voor de observator

Help indien nodig, de huisarts systematiek in het onderzoek te brengen. Zet hem/haar daar toe af en toe weer op het goede spoor door gestructureerde open vragen.

Scoringslijst

Toetsdatum :

Aios/groep :

Observator :

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
De observator vraagt op welke dag en welk tijdstip de haio op visite gaat.			
Controle op de 3e of 4e dag, bij daglicht	☐	☐	☐
A Algemene indruk			
<i>De aios</i>			
1 Wast de handen.	☐	☐	☐
2 Hanteert de baby op juiste wijze: zorgt dat het hoofdje wordt ondersteund.	☐	☐	☐
Inspecteert en beschrijft het kind in algemene zin waarbij genoemd wordt:			
3 - de kleur van de huid: cyanose/bleekheid e.d.	☐	☐	☐
4 - icterus (indrukken neuspunt of buikhuid, bij daglicht)	☐	☐	☐
5 - aard van de ademhaling (kreunen, steunen, intrekkingen, neusvleugelen)	☐	☐	☐
6 - frequentie van de ademhaling (< 40x/min)	☐	☐	☐
7 - de motoriek (moet symmetrisch zijn).	☐	☐	☐
8 Inspecteert de huid op afwijkingen (voor- en achterzijde).	☐	☐	☐
9 Controleert de vochttoestand (door inspectie of palpatie van de fontanel, zie ook item 14, 15 en 16, huidturgor, ingezonken ogen, mondslimvlies).	☐	☐	☐
B Onderzoek van hoofd/hals/borst			
<i>De aios</i>			
Inspecteert of palpeert op het voorkomen van uitwendige congenitale afwijkingen			
10 - bouw/symmetrie/locale afwijkingen van de schedel	☐	☐	☐
11 - het verhemelte, de tong	☐	☐	☐
12 - extra gehoorgang, implantatie ore	☐	☐	☐
13 - Meet de schedelomvang (fronto-occipitaal).	☐	☐	☐
Palpeert de grote fontanel met aandacht voor:			
14 - grootte	☐	☐	☐
15 - pulsatie	☐	☐	☐
16 - ligging (ingezonken/verheven)	☐	☐	☐

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
17 Palpeert de schedelnaden.	☐	☐	☐
18 De inspectie van de ogen geschiedt door de baby op te pakken waarbij het hoofdje met 2 vingers wordt ondersteund. De baby wordt rechtop in de gestrekte armen gehouden en langzaam in de lengteas worden gedraaid. Meestal zullen de ogen dan even opengaan.	☐	☐	☐
Bij de inspectie van de ogen wordt op de volgende punten ingegaan:			
19 - vorm van de oogplooi	☐	☐	☐
20 - anisocorie	☐	☐	☐
21 - cataract	☐	☐	☐
22 - oogstand (strabismus, nystagmus)	☐	☐	☐
23 - conjunctivitis	☐	☐	☐
24 - dacryocystitis (druk op mediale ooghoek).	☐	☐	☐
25 Inspecteert de hals (waarbij genoemd kunnen worden fistels, cysten, torticollis)	☐	☐	☐
26 Strijkt met de vinger van kin naar sternum om een struma te ontdekken.	☐	☐	☐
27 Palpeert de a.carotis (thrill?).	☐	☐	☐
28 Palpeert de claviculae ten einde een fractuur te ontdekken.	☐	☐	☐
Ausculteert de long en let op:			
29 - het type ademgeruis	☐	☐	☐
30 - bijgeluiden.	☐	☐	☐
Inspecteert de ictus cordis en let op:			
31 - de plaats van de ictus	☐	☐	☐
32 - de aard van de ictus.	☐	☐	☐
Ausculteert het hart:			
33 - op de juiste plaats (midden op sternum)	☐	☐	☐
34 - op de juiste wijze (kleine kelk).	☐	☐	☐
Let op:			
35 - de hartfrequentie/en de regelmaat	☐	☐	☐
36 - de aard van de hartgeluiden	☐	☐	☐
37 - het bestaan van souffles.	☐	☐	☐
De observator vraagt aan de aios, wat deze doet als het kind tijdens het onderzoek huilt.			
38 Laat het kind bijvoorbeeld op de pink (van moeder of haio) zuigen.	☐	☐	☐

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
C Onderzoek van abdomen, genitalia, acra en wervelkolom			
39			
40			
41	☐	☐	☐
42	☐	☐	☐
43	☐	☐	☐
44	☐	☐	☐
45	☐	☐	☐
46	☐	☐	☐
47	☐	☐	☐
48	☐	☐	☐
49	☐	☐	☐
50	☐	☐	☐
51	☐	☐	☐
52	☐	☐	☐
53	☐	☐	☐
D Neurologisch onderzoek (zie toelichting)			
54	☐	☐	☐
55	☐	☐	☐
56	☐	☐	☐
57	☐	☐	☐
58	☐	☐	☐
59	☐	☐	☐
60	☐	☐	☐
61	☐	☐	☐
62	☐	☐	☐

	niet gedaan	fout gedaan	goed gedaan
Algemene indruk	slecht ☐	matig ☐	goed ☐

Opmerkingen observator:**Toelichting:***Ad. neurologisch onderzoek:*

- item 41: De aa fem. kan men vinden door te palperen vanaf de groeve tussen m. quadriceps en m. vastus med. naar rostraal.
- item 43: De testes zijn vanwege een zwakke oftewel niet aanwezige m. cremaster kort na geboorte nooit retractiel.
- item 50: Alleen een dubbelzijdig aangelegde teen- of viervingerplooi heeft betekenis.
- item 58: Moro kan worden uitgevoerd door het snel achterover laten zakken van de baby. (Niet het hoofd los te laten). Een andere manier is het in de handen klappen naast de rustige baby. (Tevens een gehoorscreening.)
- item 59: Een correcte Babinski-reflex bij pasgeborenen vindt in omgekeerde richting plaats vergeleken bij de reflex bij ouderen: van de grote teen naar de hak.

